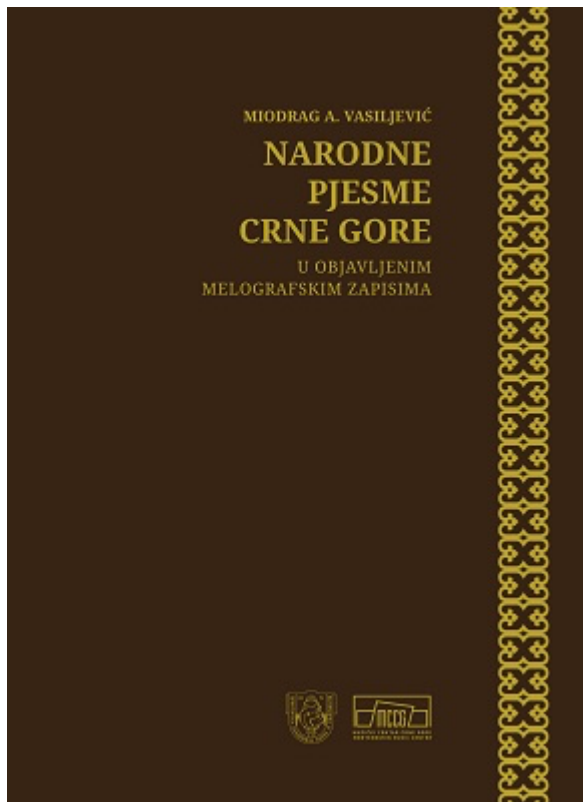

Knjige

Miodrag A. Vasiljević, **NARODNE PJESME CRNE GORE U OBJAVLJENIM MELOGRAFSKIM ZAPISIMA**

Izdavači: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i Muzički centar Crne Gore, 2019.

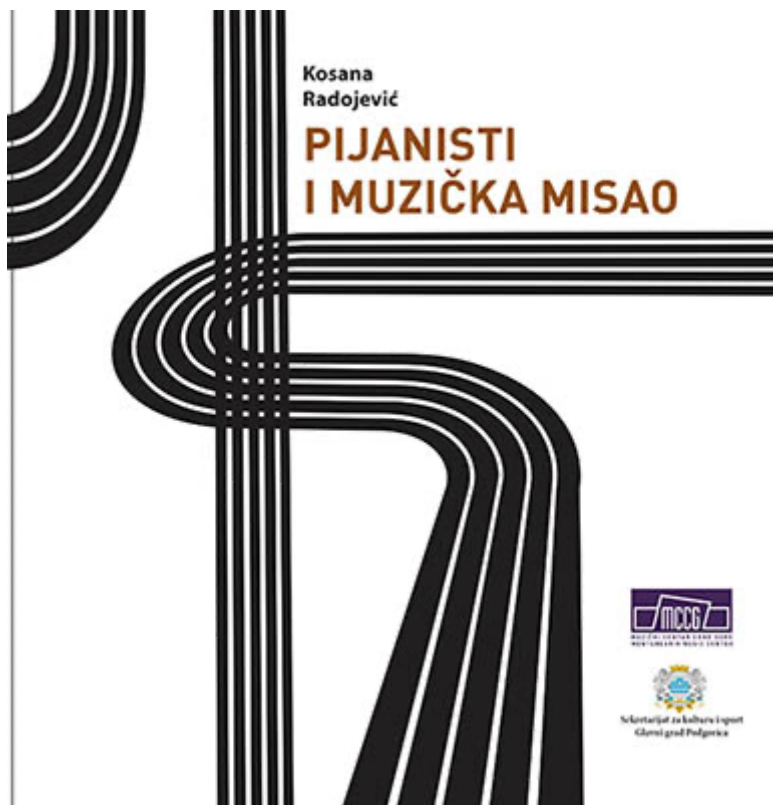
Slobodan Jerkov, SVADBENE PJESME SPIČA

Izdavač: Muzički centar Crne Gore, Podgorica, 2018.

Kosana Radojević, PIJANISTI I MUZIČKA MISAO

Izdavači: Muzički centar Crne Gore i Sekretarijat za kulturu i sport - Glavni grad Podgorica,
2018.

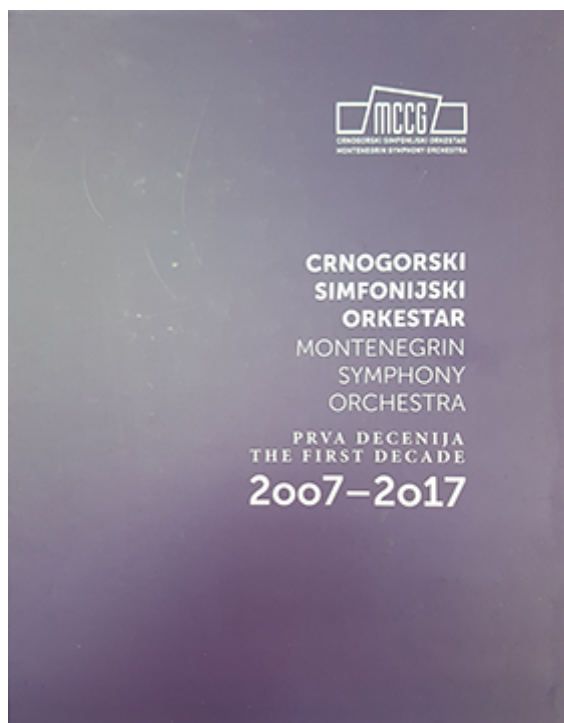

Žarko Mirković, Jelena Jovanović-Nikolić

CRNOGORSKI SIMFONIJSKI ORKESTAR, PRVA DECENIJA 2007–2017

MONTENEGRIN SYMPHONY ORCHESTRA, THE FIRST DECADE 2007–2017

Izdavač: Muzički centar Crne Gore, Podgorica, 2017.

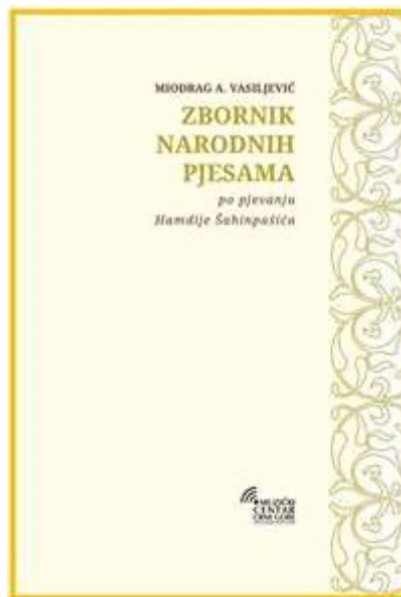

Jelica Mijanović, CRNA GORA – PORIJEKLO I INSPIRACIJA, kompozicije za gitaru
Miodrag A. Vasiljević, ZBORNIK NARODNIH PJESAMA po pjevanju Hamdije Šahinpašića

U okviru XVI Međunarodnog muzičkog festivala „A tempo“ promovisana su dva nova izdanja Muzičkog centra Crne Gore.

**Jelica Mijanović, CRNA GORA
PORIJEKLO I INSPIRACIJA,
kompozicije za gitaru**

**Miodrag A. Vasiljević,
ZBORNIK NARODNIH PJESAMA po
pjevanju Hamdije Šahinpašića**

Jelena Jovanović Nikolić, FILMSKA MUZIKA BORISLAVA TAMINDŽIĆA

Vanja Vukčević, OGLEDI O MUZIČKOJ HARMONIJI

Ana Perunović Ražnatović, POZNI GUDAČKI KVARTETI LUDVIGA VAN BETOVENA

U okviru biblioteke „Jubilej“, formirane povodom proslave desetogodišnjice od obnavljanja crnogorske nezavisnosti i hiljadu godina državnosti, na XV Međunarodnom muzičkom festivalu „A tempo“ promovisana su tri izdanja Muzičkog centra Crne Gore.

Jelena Jovanović Nikolić,
**FILMSKA MUZIKA
BORISLAVA
TAMINDŽIĆA**

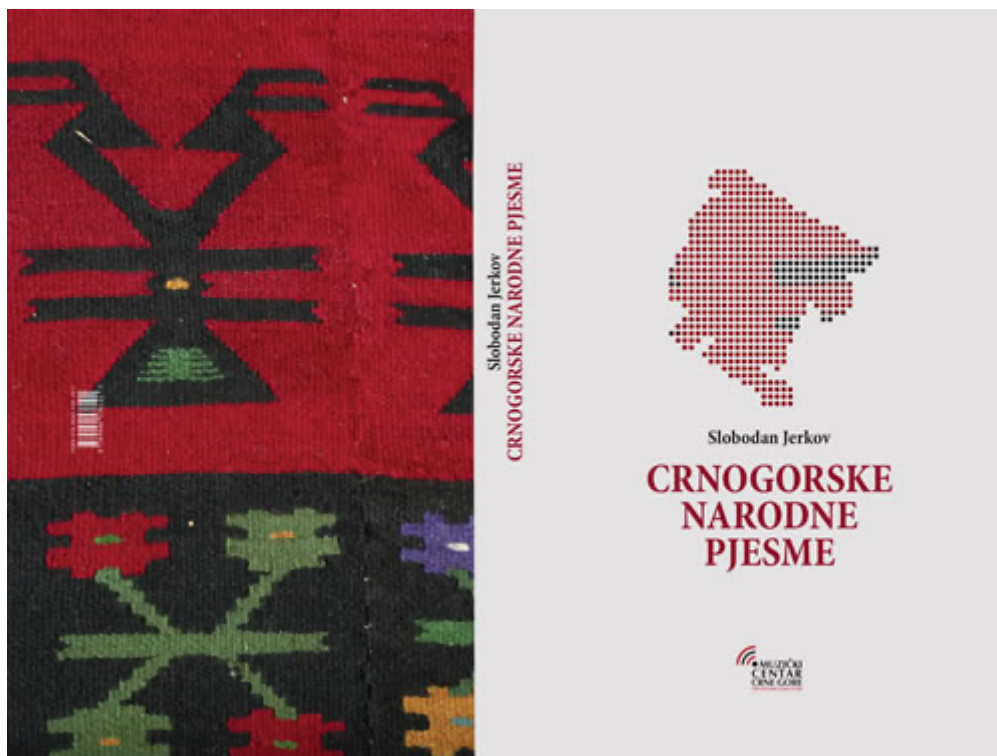
Vanja Vukčević,
**OGLEDI O MUZIČKOJ
HARMONIJI**

Ana Perunović Ražnatović,
**POZNI GUDAČKI
KVARTETI LUDVIGA VAN
BETOVENA**

Slobodan Jerkov, Crnogorske narodne pjesme

Novo izdanje Muzičkog centra Crne Gore knjiga dr Slobodana Jerkova, promovisana je u okviru XIV Međunarodnog muzičkog festivala A tempo.

Branka Radović, Njegoš i muzika

Tema „Njegoš i muzika“ predstavlja najprije prilog izučavanju značajnih odnosa književnosti i muzike u stvaralaštvu Petra Petrovića Njegoša. U njegovim djelima, posebno u onim najvećim: Gorskom vijencu, Luči mikrokozmu i Lažnom caru Šćepanu Malom, prisustvo muzike je značajno – bilo u pomenima o narodnom pjevanju i sviranju, bilo u strukturiranju pojedinih djelova pjesničkog teksta na način izgradnje forme u jednoj muzičkoj kompoziciji.

Važnost muzike u Njegoševom životu i djelima do sada nije posebno izučavana, dok su dodiri s ostalim umjetnostima istraživani u radovima brojnih naučnika istraživača.

Najveći dio ovog rada predstavlja analize muzičkih kompozicija srpskih i crnogorskih autora (sa pomenom i onih iz nekadašnjih jugoslovenskih republika), inspirisanih Njegoševim stihovima i prozom. Impozantan spisak obuhvata autore, počev od onih

najstarijih, iz XIX vijeka, do naših savremenika. Najveća ostvarenja inspirisana Njegoševim djelima istovremeno su i umjetnički vrhunci u opusima pojedinih stvaralaca (Hercigonje, Maksimovića i dr.) i veoma vrijedna u cjelokupnoj istoriji naše muzike.

U obliku doktorske disertacije ova studija je odbranjena na Filološkom fakultetu 1999. godine. Uz izmjene – koje obuhvataju s jedne strane redakciju teksta, a s druge dodavanje priloga – pojavila se zahvaljujući izvanrednim i korisnim savjetima recezenata dr. Vasa Milinčevića, profesora i akademika Vlastimira Peričića, kao i dr Jovana Deretića, uz čiju se nesebičnu pomoć ona pojavljuje u sadašnjem obliku.

Aleksandar Serdar, Razvoj pijanističke tehnike

"Priručnik Razvoj pijanističke tehnike sadrži pregled i analizu nekih od najvažnijih knjiga napisanih o klavirskoj tehnici od kraja XIX vijeka. Riječ je o radovima velikih pijanista i pedagoga, kao što su Alfred Korto (Alfred Cortot), Isidor Filip (Isidor Phillip), Vasilij Iljič Safonov (Vasili Ilich Safonov) i Teodor Lešeticki (Theodor Leschetizky). Oni su napravili bazu našeg modernog pijanizma, koji do danas proizvodi generacije virtuozna, novih superiornih mladih profesionalaca i umjetnika. Stoga sam, shodno mom izboru, predstavio i priredio najznačajniji materijal iz svake knjige, prilagodio tekst našim didaktičkim potrebama, kao i našem govornom području, koristio odabrane primjere koje sam isprobao i uvidio da na najbolji način mogu pomoći kvalitetnom razvoju mladih pijanista.

Prikazao sam knjige i priručnike onih predstavnika škola koji su označili periode razvoja pijanizma kako u svojim sredinama tako i u savremenoj istoriji pijanističkog, tehničkog i umjetničkog razvoja. Odabrane vježbe bi svaki pojedinac, na bilo kom profesionalnom nivou, trebalo da primijeni na sebe, kako bi pronašao put svog dostizanja viših profesionalnih ciljeva. Ova knjiga važna je i za profesore klavira, jer predstavlja skup najvažnijih tehničkih spoznaja najvećih umjetničkih ličnosti jednog određenog vremena koji su obilježili istorijski razvoj svjetskog pijanizma. Zahvaljujući tome, sami profesori mogu da uvide koji je to opšti put koji bi trebalo da odaberu da bi pomogli mladoj osobi koja želi da se posveti instrumentu i najbržim putem dostigne vidljive profesionalne rezultate.

Želio sam da omogućim našim mladim pijanistima da prepoznaju pravac kojim treba da se kreću u svom profesionalnom razvoju. Iskustvo prezentovano u ovoj knjizi utemeljeno je na spoznaji velikih pijanista i pedagoga, na onome što su oni radili tokom svog bogatog pijanističkog i pedagoškog iskustva. S obzirom na to da su iz njihovih klasa izašli oformljeni legendarni pijanisti našeg vremena, sa sigurnošću možemo smatrati da su to znanja koja nas pravilnom primjenom i upornošću mogu dovesti do visokih profesionalnih dostignuća.

Zahvaljujući svemu navedenom, potekla je ideja da priredim, prilagodim i predstavim najznačajnije knjige o pijanističkom umijeću. Kako te knjige nijesu prevedene kod nas, mislim da će biti izuzetno korisne svakom profesionalnom muzičaru koji izučava klavirsku tehniku, bilo da je predaje ili svira sam.

Nadam se da će mladi pijanisti u našoj zemlji pronaći snagu da istraju na putu složenog dostizanja najviših profesionalnih ciljeva koje poznajemo u modernom pijanizmu. Put i tradicija koji su prikazani u ovoj knjizi trebalo

bi da svim mladim pijanistima budu uzor i podstrek za posvećenje i veliki rad na sebi kako bi postali dostojni sljedbenici internacionalne pijanističke škole."

U Beogradu, januara 2012.

Aleksandar Serdar

Vesna Ivanović, Muzički život u Podgorici i Crnoj Gori u doba Nikole I Petrovića Njegoša

Vesna Ivanović (rođena u Podgorici), diplomirala je na odsijeku za muzikologiju na FMU u Beogradu 1989. godine. Njen temeljni istraživački rad odnosi se na muzički život Crne Gore u drugoj polovini XIX vijeka u vrijeme vladavine knjaza i kralja Nikole iz dinastije Petrovića, uz istovremeno praćenje geneze muzičkog života od prastarih formi sinkretičkog karaktera do usvojenih oblika zapadnoevropskog tipa. Objavljuje i radove iz istorije crnogorske muzike u stručnim publikacijama u Crnoj Gori i Srbiji. Od 1980. do 1990. bavila se muzičkom kritikom i bila spoljni saradnik Jugoslovenskog leksikografskog zavoda (Zagreb) i saradnik Muzilke akademije na Cetinju. Član je odbora za muzičku umjetnost CANU. Djeluje kao Urednik muzičkog programa TVCG.

Dragan Šobajić, BELA BARTOK - kompozitor i pijanista

Dr Dragan Šobajić je po vokaciji pijanista. Profesor je Istorije i teorije pijanizma i istorije Izvođaštva na Fakultetu muzičke umjetnosti u Beogradu. Do sada je napisao devet knjiga i niz stručnih i naučnih članaka koji se bave aspektima klavirskog izvođaštva i stvaralaštva. Njegove knjige *Feručo Buzoni – pijanista* (1987), *Franc List – stvaralac izvođač* (1993; 2001) *Temelji savremenog pijanizma* (1996), *Slušanje zamišljenog*, *Bahovi sinovi* (1999), *Dušan Trbojević – portret umjetnika* (2003), e-knjiga *Zbirka tekstova za predmete Istorija i teorija pijanizma i Istorija izvođaštva* (2005; 2010), *Kako se piše stručni rad* – priručnik za studente umjetničkih fakulteta i akademija kao i ova knjiga, nastale su kao plod predavanja koje je držao na muzičkim fakultetima i akademijama u Beogradu, Cetinju, Sarajevu, Istočnom Sarajevu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu. U fokusu pažnje svih knjiga ovog autora je cjelovito sagledavanje reprodukcije muzičkog djela sa tri uzajamno povezana stanovišta – sa stanovišta kompozitorovog stvaralaštva, izvođaštva i primijenjenih pedagoških metoda.

Jelena Martinović-Bogojević, BARTOKOV MIKROKOSMOS KAO KLAVIRSKI METOD

Paralelno sa sistematskim radom na sticanju muzičko-pijanističkih navika i učenja muzičkih djela, koje sadrži zbirka *Mikrokosmos*, treba pratiti muziciranje u kojem se tehnički zahtjevi sjedinjuju sa muzičkim. Zato je, po riječima autorke, *Mikrokosmos* djelo kojem se treba vraćati, ako ne kao osnovnoj metodi, ono kao dodatnoj literaturi kroz koju i pedagozi i učenici mogu napraviti progres u muzičkom pianističkom sazrijevanju.

Ova analiza predstavlja dragocjeno, interesantno i savremeno djelo posvećeno aktuelnim problemima profesionalnog obučavanja i vaspitavanja mladih pijanista.

Ivana Antović, OPERA BALKANSKA CARICA DIONIZIJA DE SARNA SAN ĐORĐA IZ XIX VIJEKA - MUZIČKO OSTVARENJE DRAME NIKOLE I PETROVIĆA NJEGOŠA

Ivana Antović je rođena 9. maja 1979. godine u Beogradu, u porodici prosvetnih i naučnih radnika. Osnovnu školu, Školu za osnovno muzičko obrazovanje, Školu za srednje muzičko obrazovanje i Gimnaziju završila je u Kotoru. Diplomirala je na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu 2003. godine. U aprilu 2008. godine odbranila je magistarski rad sa temom „opera Balkanska carica *Dionizija de Sarna San Đorđa* iz XIX vijeka – muzičko ostvarenje drame *Nikole I Petrovića Njegoša* (Analiza muzike u ulozi oslikavanja dramskog teksta)“ na Muzičkoj akademiji na Cetinju i stekla naučni stepen magistra umjetnosti iz oblasti teorije muzike.

Ova knjiga je rađena na osnovu njenog magistarskog rada.

Od 2004. godine predaje predmete iz oblasti teorije muzike u Školi za osnovno i srednje muzičko obrazovanje „Vida Matijan“ u Kotoru.

Autor je niza naučnih radova i studija iz oblasti muzikologije, harmonije sa harmonskom analizom, muzičkih oblika, analize vokalne literature i dr. Živi u Kotoru.

ŽENE I MUZIKA U CRNOJ GORI

Podrška umjetničkom obrazovanju, vrednovanje uloge žene u umjetnosti, promocije muzičke kreativnosti i kulture važni su ciljevi koji se zajedno mogu ostvariti i malom, ali dragocjenom i značajnom inicijativom. Ovo su razlozi zbog kojih je UNESCO, preko svoje Regionalne kancelarije za nauku i kulturu u Evropi (BRESCE) sa sjedištem u Veneciji, odlučio da podrži *Fondazione Adkins Chiti: Donne in Musica* u realizaciji projekta, čiji je ova publikacija samo dio, i koji je usmjeren na sakupljanje i distribuciju muzičkog i nastavnog materijala muzičkim školama u Crnoj Gori.

Naš doprinos ovom poduhvatu dio je posvećenosti UNESCO-BRESCE zaštiti i promociji kulturnog nasljeđa u Crnoj Gori i cjelokupnoj jugoistočnoj regiji Evrope u različitim, materijalnim i nematerijalnim oblicima: baštini izvanrednog bogatstva i raznolikosti, sa kojom treba živjeti i koju treba uvažavati kao temeljni činilac u dijalogu, uzajamnom razumijevanju, ljudskom i ekonomskom razvoju.

Dejan Despić, MUZIČKA UMJETNOST

Ova knjiga je ponikla iz spoznaje da se muzičko obrazovanje naše omladine, kroz predmet *Muzička kultura* u srednjim opšteobrazovnim školama, već decenijama obavlja na vrlo pogrešan i zato neuspešan način: kroz prepričavanje istorije muzike i očekivano „bubanje“ (za ocenu) njezine faktografije, čije poznavanje vrlo brzo iščili iz glave mlade osobe, uglavnom, bez traga! Ovaj način se pokazuje kao neuspešan, dakle i zaludan, ako se smatra – a trebalo bi – da je cilj predmeta o kom je reč: otvoriti pred takvom osobom vrata raskošnog sveta (možda)

najlepše od sviju umetnosti koje je stvorio i uvek iznova ostvaruje čovekov duh. Međutim, ključ za ta vrata leži u upoznavanju i razumevanju samoga jezika muzičke umetnosti u svim njegovim pojavama, pojmovima i činionicima; i to ne teorijski, načelno i apstraktno, nego uvek u *zvučnoj* realnosti, na konkretnim – odabrano najprivlačnijim – primerima iz vredne muzičke literature.

U nastojanju da se stanje u tom pogledu korenito promeni, Katedra za teorijske predmete beogradskog Fakulteta muzičke umetnosti, kojoj sam tada pripadao, uobličila je, još početkom devedesetih godina prošlog veka, nov, bitno drugačiji nastavni program *Muzičke kulture* za srednje opšteobrazovne škole, dakle namenjen omladini tinejdžerskog uzrasta, kao životnog doba u kojem je mladi čovek najradoznaliji i najotvoreniji za nove spoznaje i doživljaje. Na žalost, iz raznih razloga, objektivnih i subjektivnih, takav program nije ozvaničen niti primenjen u našem školstvu, pa nije ni „zaživeo“. A ova knjiga ostaje kao spomenik jednoj lepoj i – ubeđeni smo – kulturno korisnoj nameri. Ipak, ona joj može da posluži i izvan školskog sistema, kao potencijalno namenjena (i) široj čitalačkoj publici svih uzrasta, onima u njoj koji muziku vole i rado slušaju, a nisu dovoljno (ili nisu uopšte) upućeni da na pravi način razumeju govor kojim im se ona obraća, načine i oblike u kojima to čini. Jer muzika je umetnost neosporno najprisnija čoveku, koja se prihvata i spontano, intuitivno, amaterski (=ljubiteljski), ali samo uz razumevanje i njenoga jezika – što znači i još neka (sa)znanja o njoj, koja ovdje slede – mogu se sagledati sve njene dubine, lepote i značenja!

Da bi to pokazala, sadržaj knjige praćen je veoma velikim brojem (360) zvučnih primera, jer samo uz njih taj

sadržaj može na pravi način da se prati i razumeva. Oni su ovde prezentovani na poseban način, u skladu sa duhom i tehničkim mogućnostima savremenog čitaoca: izvučeni iz neizmernog sveta interneta. Moji mladi saradnici – Adrijana Sabo i Milan Milojković, kojima se ovde posebno zahvaljujem na tome golemom trudu – uspeali su, gotovo neverovatno, da iz toga sveta izvuku linkove za bezmalo sve ove tako brojne primere! Time ova knjiga postaje, potencijalno, ogromna fono/videoteka – prava riznica svakojake umetničke muzike, dostupna na jedan „klik“, svakome ko je umrežen u internet. Njeno se bogatstvo još beskrajno proširuje time što se uza svaki osnovni primer upućuje na još niz drugih, koji su s njim u nekakvoj vezi, bilo tako što se – kao posebno zanimljivo – ista muzika nudi i u drugoj interpretaciji ili drugoj zvučnoj verziji (aranžmanu), ili se otvara i koje drugo delo istog autora, ili druga interpretacija istog izvođača, ili neko tematski srodno delo...Pri tom je znatan broj primera dat u video-snimku izvodjenja, ili praćen raznim drugim vizuelnim sadržajima (likovi kompozitora ili izvođača, prikladni pejzaži i atmosfere, i sl.), što ga još dodatno obogaćuje.

Zahvalnost dugujem i kolegici, muzikološkinji dr Sonji Marinković kao i kolegi kompozitoru Žarku Mirkoviću, direktoru Muzičkog centra Crne Gore u Podgorici, čijom podrškom i zalaganjem i dolazi do objavljivanja ove knjige.

Na korist i zadovoljstvo njenih čitalaca, nadam se.

1. novembar 2012.

Dejan Despić